

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

Nr 4
Maj

Organ för Svenska Brandkårernas Riksförbund.
Redaktion: Styrmansg. 1, Stockholm. Tel. 606308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1934
16 årgången

En brandmans syn på Amerika.

Våren 1931 anträdde undertecknad en två månaders studieresa till Amerika med resebidrag från Stockholms Stads Gatunämnd, i akt och mening att studera det amerikanska brandväsendets utrustning och metoder, samt vid sidan härav söka få en uppfattning om det förebyggande brandskyddet. Jag vill här göra en kort resumé av de erfarenheter, jag då gjorde.

Dagen efter min ankomst till New York anmälde jag mig hos t. f. brandchefen Dougherty, vilken nu ordnade med förläggning vid en station vid 33:e gatan. Redan innan jag ännu hunnit installera mig, hade jag sett brandvagnar i full fart på gatorna flera gånger. Jag undrade naturligtvis över anledningen till brandkårens flitiga åkande och fick snart min nyfikenhet stillad. Förutom det faktum, att New York *pr. umevånare* har nära 3 gånger så många alarmerin-

gar som vi, åker man där ut med 10 à 12 brandvagnar till ett vanligt alarm, där vi endast skulle komma med 2. Alla dessa vagnar komma från lika många stationer runt omkring den plats, varifrån alarmet kommit. I New York finns nämligen som regel endast en vagn på varje station. Dessa anordningar anser man vara nödvändiga för de farliga brandobjektens skull, och samtidigt vill man gardera sig mot eventuella trafikstoppningar, som kunna hindra en eller flera vagnar. Fördelen med många småstationer i stället för färre stora är ju dessutom, att avståndena till eldställena i allmänhet bliva kortare, men däremot bliva organisation och övningsförhållanden sämre. I New York behöver man inte heller vara så sparsam på folk och material med de resurser, som brandkåren förfogar över. Där finns nämligen 8,000 man fördelade på 350 stationer inom själva staden, och

av brandvagnar finns det omkring 400 stycken. Förutom denna rena eldsläckningsstyrka har New Yorks brandkår lagt sig till med omkring 100 man för det förebyggande brandskyddet, samt ett 50-tal detektiver för undersökning av timade eldsvådor samt för fasttagande av anläggarna av de 5,000 mordbränder, som årligen förekomma i jättestaden. Sammanlagt gör New Yorks brandkår omkring 45 tusen uttryckningar om året varav c:a 11 tusen äro orsakade av falska alarm. En stad som Washington, vilken är av samma storlek som Stockholm, har 5 gånger så många eldsvådor och 100 gånger så många falska alarm som vi. Och anledningen härtill? Ja, helt enkelt den, att de amerikanska städerna, särskilt vid kusten, sedan långliga tider varit upptagningsplats för största delen av Europas dåliga och ansvarslösa element.

Vid New Yorks brandkår utgöres den beslutande myndigheten av 4 kommissionärer, vilka utnämnas av stadsstyrelsen för 10 år, och vilka hava så gott som oinskränkt makt i vad angår antagning, avskedande, pensioner, nyanskaffning och underhåll av materiel m. m.

När en brandman antagits, får han gå som åskådare i tre månader, varefter han sändes till övningsskolan på 30 dagar. Därefter examineras hans kunskaper av skolchefen och hans kroppskonstitution av läkare. Klarar han dessa prov, blir han antagen till 4. klass brandman och efter 4 år till 1. klass brandman. Därefter har han rättighet att anmäla sig till examen för underbefälsgraden, som här motsvarar vår förmansbefattning. När denna avlagts uppsättes han på en turlista, efter vilken befordring sker i tur och ordning, allt efter tillgång på platser.

Ordningsturen på listan uppgöres i procent efter följande grun-

New Yorks gamle Brandchef.

der: Ålder, tjänstgöring och skicklighet räknas:

Efter 4 år som 1. klass brandman erhåller var och en 80 % av 100 möjliga. För ytterligare vart 5:te tjänsteår erhålles 2 %. För erhållna medaljer på grund av livräddning o. d., erhålles 1/2 till 1 % tillägg. Avdrag göres för bestraffningar m. m. med 1/4 till 1/2 %. Genom examensprovet, som är både muntligt och skriftligt, erhålles 1/2 till 1 % för mer eller mindre väl besvarade frågor och uppgifter i administration, rapportskrivning, reglementen och eldsläckningsmoment.

Har han stått 5 år på listan utan att hava blivit befordrad, annulleras hans examen, och en ny sådan måste avläggas för att vinna befordran. Liknande examina och uppsättande av turlistor göras för varje grad, ja, t. o. m. vid besättande av brandchefsplatser. Likväl fordras nästan utan undantag högre teknisk eller liknande examen för att kunna slå sig

igenom konkurrensen till chefsplatser.

Inom alla amerikanska yrkesbrandkärer är tvåskiftssystemet genomfört. T. ex.: Ena plutonen är på vakt från kl. 9—18, andra plutonen från 18—9, första plutonen från 9—9, andra plutonen från 9—18, första plutonen från 18—9, andra plutonen från 9—9 o. s. v. Även för officerare och chefer är detta tvåskiftssystem genomfört. Några mattider finns icke. För närvarande arbetas på att införa tredriftssystemet, d. v. s. 8-timmarsdag även vid brandkärerna. Detta torde också vara berättigat i de större städerna, där stationerna i medeltal alarmeras ett par gånger varje natt, och 2 à 3 gånger varje dag. Dessutom framhålles, att man genom treskiftssystemet skulle bereda ett par tusen man arbete.

Brandmännens löner äro synnerligen goda med hänsyn till att levnadskostnaderna äro knappt dubbelt så stora som i Sverige. Sälunda har en brandman redan första året 7,000 kronor och efter fjärde året 12,000 kronor. Brandchefen i New York har den lilla nätta summan av 50,000 kronor. Pensionen varierar mycket, allt efter välförhållandet i tjänsten, men är även i icke ringa mån beroende på hur väl man står hos stadsfullmäktige. Här, liksom överallt i Amerika, spelar politik och gunstlingssystemet stor roll. Pensionen kan vidsarskilt välförhållande bliva densamma som slutlönen, vilket inträffade med den nyligen avgångne brandchefen. Men så hade han också varit i tjänst i 45 år och deltagit i omkring 50 tusen utryckningar.

Belysande för amerikanska förhållanden är det egendomliga faktum, att av Washingtons 900 brandmän, omkring 700 hava egen bil. I rättvisans namn måste jag dock erkänna, att i vilket gathörn som helst stod bilar till salu för 15 dollar (omkring 75 kronor), och att

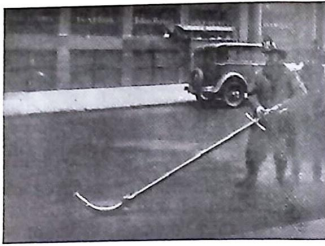
det verkligen gick att köra med dem garanterades skriftligen.

Sedan jag installerat mig på brandstationen fick jag verkligen mitt lystmäte på eldsvådor. Redan första natten blevo vi alarmerade till ett hus vid samma gata, där stationen låg. I fjärde våningen hängde två människor utanför ett fönster, hållande sig fast i fönsterkarmen, med elden tätt bakom i rummet. Det var tydligt, att de icke skulle kunna hålla sig kvar länge, och under färden fram till eldstället väntade jag att när som helst få se dem ramla ned i gatan. Men med en utomordentlig snabbhet och precision restes var mekaniska stege, och inom två minuter voro 2 man uppe hos dem och buro ned dem. De undkommo med blotta förskräckelsen och med några brännblåsor på händerna, som hallit i fönsterkarmen.

Jag blev i alla händelser förvånad, när jag för denna obetydliga eldsvåda fick se 6 motorsprutor, 3 slangbilar, 3 stegvagnar och 2 chefsvagnar komma åkande. Men värre skulle det bliva. Vid eldsvådor av allvarigare art slogs genast hjälpsignal, och en dubbel eller tredubbel uppsättning fordon kom till platsen, förutom en ambulans och en strålkastarevagn. Men fast man är så väl rustad mot den röde hanen, förekomma dock många och svåra eldsvådor. Så t. ex. avbrändes på Long Island i somras 137 hus, fast New Yorks brandkår hade 450 man i arbete och ett 50-tal bilsprutor voro i gång.

En jämförelse av storleken på Stockholms och Washingtons brandkärer är ganska intressant (städerna äro lika stora). Washington har 900 man, 16 officerare och 44 stationer mot Stockholms 280 man, 7 officerare och 6 stationer.

Av *brandkårens vagnpark* i New York är det mest av intresse att höra, att de flesta vagnarna hava kugghjulspumpar om 3,000 ml.

Källarstrålrör. — Kolsyreapparat.

med ett max.-tryck av 20 kg., men att speciellt för högbyggnader finnas vagnar utrustade med kolv-pumpar, som kunna komma upp till 32 kg. tryck.

På *stegvagnarna* finnas förutom den mekaniska 22—25 m. stegen även 2 utskjutsstegar om 15 m. längd samt ett flertal olika långa enkla stegar. Dessutom medföres språngsegel, pressningar, dörr-uppbrytare och livräddningslinor. De mekaniska stegarna resas på 15 sekunder genom 2 hoppresade spiral-fjädrar, och t. o. m. det 3 tons tunga "vattentornet" reses numera på detta sätt. Förr användes motorsprutans vattentryck för resning. Både stegar och vattentorn hisas med handkraft, vilket går på omkring 30 sekunder. Som ex. kan nämnas, att inom 2 minuter kunna 8 man vara över stegtoppen. Stegen kan hisas till sin fulla längd vågrätt utan att tippa. Mekaniska stegen är endast i 2 delar, och fordonet får därför en längd av omkring 15 m. samt har 3 hjulpar, varav det sista styres för sig.

För källareldsvådor finnes ett flertal egendomliga *strålrör*, som kunna förlängas upp till 4 m. Det amerikanska *språngseglet* är av betydligt förnämligare art än våra hittillsvarande, och har flerfaldiga gånger medgivet livräddning från 8. vån. Till samtliga övningstorn, som jag såg, hörde ett *skydds nät*, om 20 à 25 m² storlek, vilket upp-

sattes på en höjd av 2 m. över marken. Det hölls uppe genom 12 lösa stolpar och kunde anbringas på 5 minuter.

På de mindre *motorsprutorna* finnas endast omkring 100 meter grov 63 mm. slang, men äro de då alltid åtföljda av en slangbil med omkring 300 m. 63 mm. samt 200 m. 85 mm. slang. Slangen medföres upplagd i bukter på 2 meter. På stegarna medföres ingen slang. Den vanliga 63 mm. slangen är oerhört kraftigt bygd med canvas ingjuten i grova, omkring 9 mm. tjocka gummiväggar liksom bilringar. Längderna äro på 15 m. och varje längd väger omkring 30 kg. Slangarna provas på följande sätt: Slangen fylls med vatten till 2 kg. tryck, varefter ett veck lägges på densamma, och trycket höjes till 27 kg. Därefter spännes slangen över en böjd skena, vars diameter är 3 meter och tryckes till 45 kg. (En rak slang hade tryckts till nära 100 kg. innan den brast.) Egendomligt nog användes mest skruv-koppling.

På samtliga motorsprutor finns antingen en 100 liters tank, vars vatten utdrives genom kemiskt blandad kolsyra, eller en 200 liters tank, vars vatten utdrives genom motorpumpen. För båda tankarna medföres 100 meter styv 25 mm. slang upplagd på rulle, så att endast erforderlig längd behöver avrullas vid behov. Med denna slang släckes i medeltal 86 % av alla

Hopfallbart språngsegel.

eldsvådor, som brandkären kallas till. På såväl motorspruta som steg medföres därjämte kemiska *handeldsläckare* av ett flertal olika typer, varav den nyaste, Kolsyre-snöapparaten, är den ojämförligt bästa och mest användbara.

En alldeles utmärkt detalj är den amerikanska *slangbindan*, vilken består av en gjuten metallhylsa i två halvor på gängjärn, vardera halvan invändigt försedd med tätningsskanter av gummi. Denna kan förutom för tätning av hål även användas att sammanfoga två längder slang, även om de äro av olika dimensioner.

På de senaste chefsvagnarna och flodsprutorna har inmonterats *radioanläggning*, så att huvudstationen kan utsända ett meddelande, som uppfattas i resp. fordon eller båtar genom högtalare, även under gång. Denna anläggning kostade i Detroit 55,000 kronor och var mycket högt uppskattad. På nästa års stat var upptaget anslag för anordnande av högtalare inom samtliga befälvagnar och flodsprutor.

Ett *gevär*, som användes till att skjuta upp en tunn lina till högst 8. våningen, medfördes även. Med tillhjälp av denna lina kan sedan

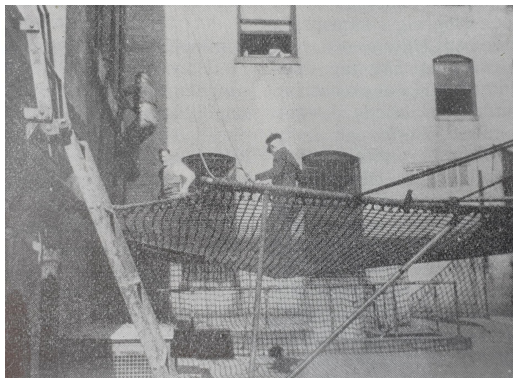
den grövre livräddningslinan upphissas.

Rökskyddet stod på betydligt lägre nivå än det svenska och tyska. Draegerapparater modell 1924 användes fortfarande, förutom en del enklare amerikanska typer. Rökskyddsmateriel medfördes ej heller i första uttryckningen, utan utskickas endast för vissa svårare eldsvådor.

Brandstationerna äro i allmänhet synnerligen enkla, och utgöra endast en nödortftig uppehållsplats för personalen mellan utryckningarna. Bostäder finnas aldrig, såsom hos oss, inom brandstationerna, utan grundtanken är den, att man på fritiden skall helt kunna slippa från tjänsten.

Övningsgård saknas i allmänhet på stationen, och *övningarna* måste därför göras antingen i utryckningshallen eller på gatan. Med hänsyn till trafiken kunde därför i allmänhet övningar med vagnar icke hållas annat än på söndagseftermiddagarna.

Livet på stationerna är ingalunda enformigt på grund av det stora antalet alarm, men några ansträngningar att göra det trevligt för personalen förekommer icke

Övningstornets nät.

från kommunens sida. Brandmännen ha också mycket små pretentioner i det fallet, och det enda, som de ansågo oundgängligt var radio, biljard och kylskåp, vilka föremål de vanligtvis erhöles som gåva av någon civil gynnare. Dyliga personer finnes det alltid gott om inom de amerikanska brandkårerna. Brandmännen är nämligen amerikanarnas riktiga skötebarn och omhuldas mycket av den civila befolkningen. Så t. ex. får personalen alltid massor av julklappar, särskilt om stationen ligger inom ett förmöget kvarter. Från intilliggande restauranter sändes ofta gratissupé till den man, som var vakt mellan 2 och 4 på natten.

Som erkänsla för dylika vänligheter utnämnes donatorerna till hedersofficerare vid brandkåren, med rätt att få vistas på stationerna och att få komma innanför poliskedjorna vid eldsvådor. Dessa förmåner utnyttjas också till det yttersta. Så t. ex. sitter det alltid en mängd av dessa herrar och intaga sina måltider i brandmännens kök eller vistas i deras dagrum. Ja, det gick så långt, att de brukade *övernatta* i den fria styrkans sängrar.

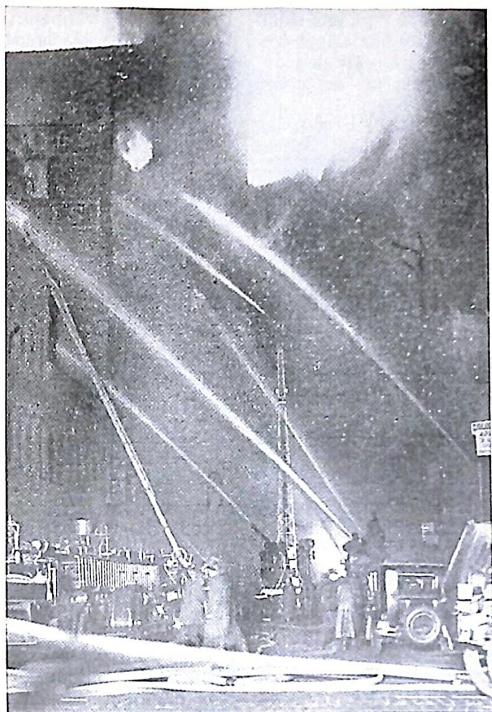
Vid en eldsvåda kom det fram till mig en nästan snuskigt klädd äldre man och slog sig i samspråk. Han bjöd mig hem till sig, och döm om min förvåning, när jag upptäckte, att han var en excentrisk mångmiljonär, som bodde i eget hus vid Central Park och hade alarmklocka från brandtelegrafan i sitt eget vardagsrum! Han hade ett särskilt biograftrum, där jag fick se filmer, som han själv tagit från samtliga större eldsvådor i New York på de sista 20 åren. Denne man kom nästan dagligen till stationen, medförande sin matbox, för att äta lunch med brandmännen.

En brandman i New York får vara med om litet av varje vid

eldsvådor. En av den egendomligare och tillika farligare arten var den, som uppstod, när Lindbergh återkom till New York efter sin atlantflygning. Människorna tömde sina papperskorgar ut gå gatan för att visa sin entusiasm genom ett pappersregn. Sedan kortegen passerat låg där ett tjockt papperslager, vilket antändes innan man hunnit få bort detsamma. Det blev panik både på gator och i de kringliggande husen, och brandkåren hade ett mycket svårt arbete innan den var herre över elden. Efter detta sändes i allmänhet brandmän ut till dyliga platser omedelbart sedan kortegen passerat, för att hålla vakt tills pappersmassorna undanskaffats.

Sättet att arbeta på eldstället skiljer sig i mycket hög grad från vad vi äro vana vid. Eldsläckningsmedlen i New York äro oerhört kraftiga, och angreppen sällan förenade med någon tanke på vattenskador. Detta har nog till stor del sin grund i det farliga byggnads sätt, som användes för 30 à 40 år sedan. Samtliga äldre hus äro nämligen invändigt klädda med en slags pressad målad plåt såväl i tak, som väggar. Plåten är uppsatt på läkt eller direkt på träbjälkarna, varför elden lätt får näring i det torra träet och luftmellanrummet. Har elden väl fått fäste i ett av dessa hus, som äro 4 våningar, har den möjlighet att genom väggar och golv snabbt sprida sig till alla våningar genom det luftmellanrum, som finnes till skydd mot temperaturväxlingar. Icke heller ha dessa hus något större värde, utan ägaren är i allmänhet glad att det brinner, och om det icke vill taga eld genom olyckshändelse, så finns gott om villiga personer, som gärna hjälpa ägaren att få ut försäkringen. Brandpremierna äro också synnerligen höga i New York.

Av de uttryckningar jag var när-

Vattentorn.

varande vid voro 4 eldsvådor i dylika hus, som brunno i samtliga våningar på en gång. Här var ingenting annat att göra, än att hindra elden att sprida sig till eventuellt närbelägna högre byggnader, och detta göres genom att sätta in en vattenkanon i varje våning och ev. ett "vattentorn" i den översta. Manskpen släppes aldrig in i husen vid dylika tillfällen, särskilt om i våningsplanen finnas ämnen, som suga till sig vatten, t. ex. bomull, lump eller papp. Vanligtvis rasar då hela byggnadens inre efter en stunds vattenbegjutning.

Om emellertid vattenskadorna i

ett bättre byggt hus äro stora i en av de övre våningarna, anordnas medelst pressningar och befintliga möbler en bassäng i våningen under den brinnande lokalen, varefter ett hål göres i taket, så att vattnet rinner ner i bassängen. Därefter anordnas sughävert med en 25 mm. slang, som lägges ut genom fönstret. En enkel och praktisk metod för nedbringande av vattenskadador.

I *New York City* får numera byggas endast brandsäkra byggnader. Med ett brandsäkert material menas där ett sådant material, som med en tjocklek av 5 cm. vid

upphettning till 900 ° på ena sidan efter 2 timmar icke har släppt igenom mera värme, än att den andra sidans temperatur är under 300 °.

Alla I-balkar skola i livet fyllas helt och hållet med cement, betong eller tegel, och en järnbalks undersida skall vara skyddad av minst 4 cm:s tjockt lager av cement eller betong. I nybyggnader skola fönstren mot gårdar och ljusbrunnar förses med trädglas, såvida angränsande husets fönster ligga närmare än 9 m. Alla fabriker, som hava större personal än 20 personer i våning, som ligger högre än 2 tr. upp, skola förses med *brandskåp* och *bibrandskåp* i alla våningar. Dessutom skall brandövning hållas minst 2 gånger om året med personalen.

Vid nybyggnader högre än 6 våningar få *icke brännbara byggnadsställningar* användas. Provisoriskt *ståndrör* med brandposter skall ordnas jämsides med att våning lägges på våning. Provisoriskt *bibrandskåp* skall uppsättas för var annan våning, som uppföres.

I alla större hus skall finnas särskild, från gatan lätt åtkomlig avstängning för husets gasledning. Dessa avstängningar sitta i allmänhet intill brandkårens anslutningskoppling för ståndrör och sprinkler. Sprinkling göres aldrig i lokaler, som ha större höjd till taket än 15 m. Sprinklingen är emellertid mycket använd i Amerika. Alla större fabriksbyggnader, varuhus, garage och filmlager äro sprinklade. Vattensprinklingen för eldfarlig olja och film har visat sig utmärkt till förhindrande av spridning.

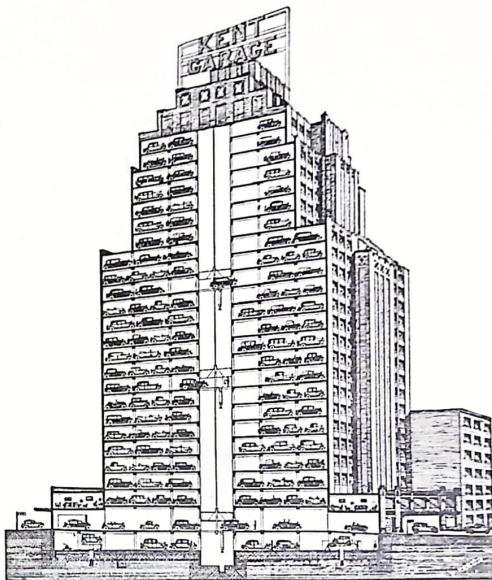
För de människor, som vistas på högre höjder, är sört på så sätt, att fordringar på brandsäkerhet, trappnedgångar och eldsläckningsmedel äro skärpta. Som exempel kan nämnas, att i hus, som äro

högre än 7 våningar, måste det finnas tvenne skyddade trappnedgångar inom 30 m. från vilken plats som helst i våningen. Varje sådan byggnad skall dessutom ha sitt eget brandpostnät med slangar i varje våning samt egna högtryckspumpar och stora vattenreservoarer på tiotusentals liter i var tjugonde våning. Dessutom finnes alltid kopplingsställe vid gatan, där brandkårens motorsprutor eventuellt kunna *trycka* in vatten ända upp till 70 à 80 våningars höjd, om det skulle vara fel på husets egna pumpar.

Som regel gäller, att möbler av stål skola användas i nya skyskrapor. Dessa möbler äro numera så välgjorda, att man knappast kan märka någon skillnad på dem och trämöbler. Dörrar och paneler äro också av stål. För att få dem att se ut som trä, användes nu en ny metod, då man fotograferar ett vackert trästycke och *kopierar* av bilden direkt på respektive föremål i stället för målning.

Det finnes alltså inte mycket, som kan brinna i en skyskrapa, men icke förty förekommer det likväl mer eller mindre svåra tillbud. Hur bär mna sig då åt, om det brinner i t. ex. 80. våningen? Ja, eftersom varje våningsplan i trappuppgångarna har sina egna brandposter och slangar samt ett utomordentligt vattentryck, så ha brandmännen bara att ta' en av hissarna till 78. våningen och därifrån dra ga upp slangarna till den brinnande lokalen i 80. våningen. Och eftersom det alltid i en skyskrapa finns ett flertal brandsäkra trappuppgångar och ett otal inbyggda hissar till varje våning, så blir släckningsarbetet knappast svårare än på nedre bottnen.

På tal om skyskrapor kan jag inte låta bli att berätta något om världens högsta byggnad, Empire state Building, som är 102 våningar hög. Inom loppet av 13 måna-

Kents garage.

der nedrevs först en 25-vånings byggnad, som låg på samma plats, och uppbyggdes därefter av 4,000 arbetare den nya skyskrapan, 380 meter hög och på en yta av endast 7,000 m.², ungefär samma yta som Kungl. Operan i Stockholm är byggd på. Inom byggnaden finnes 64 hissar, vilka sammanlagt upptaga halva yttinnehållet. Med en och samma hiss åkte jag upp till 80. våningen på en minut, vilket motsvarar en fart av 20 km/tim. Här hemma tager det samma tid att åka 9 à 10 våningar. 30 tusen människor hava sitt arbete inom byggnaden, som dessutom dagligen besökes av ytterligare minst 30 tusen personer. Samtliga hisspojkar äro utbildade i brandtjänst och övas särskilt varje månad av en brandofficer. Breda glänsande linjer på byggnaden utgöras av rost-

fritt stål, omramade av omkring 6,000 fönster. Telefonledningarnas sammanlagda längd utgör 100 svenska mil. Som ett glädjande faktum må konstateras, att *svensk* granit och marmor använts att bekläda nedre hallens väggar.

Även garagen byggas numera som skyskrapor. Sälunda är det senaste, Kent garage, 25 våningar högt med plats för 40 bilar i varje våning. Alla bilar transporteras med hissar, och endast 15 man behövs för att betjäna kunderna, som på 2 min. efter anmälan få ut sin vagn. Parkering pr dag kostar en halv dollar (2 kr.). Tvenne brandsäkra trapphus finnas, men tillträdet från dessa till våningarna kan endast ske från öppna balkonger. Hela huset är vattensprinklat, men dessutom finnes i varje våning tre olika slags eldsläckningsmedel näm-

ligen: Sand, skum och kolsyresnö. Det sistnämnda eldsläckningsmedlet är helt nytt och fryser så att säga bort elden.

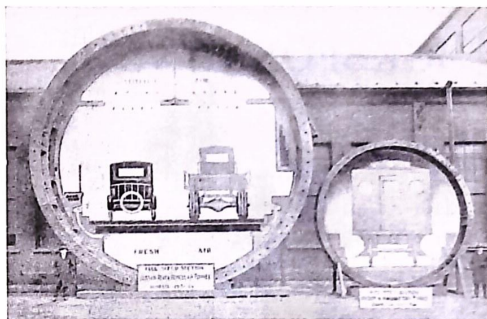
Att åka brandbil i New York är minsann spännande, så det förslår. Brandkårens körhastighet på gatorna är trots den starka trafiken betydligt större än hos oss. Detta beror dels på brandbilarnas starkare motorer, dels på de betydligt kraftigare signalanordningarna på brandbilarna och dels på den respekt allmänheten har för signalerna. Polisen är även utmärkt, när det gäller att hjälpa fram brandkåren, och ve den bil eller fotgängare, som inte omedelbart lyder. Jag såg vid ett tillfälle, att polisen tog åt pistolen, när en bilförare sökte smita förbi, då brandkåren kom. Vid vissa, ur trafiksynpunkt svåra, platser som t. ex. Times Square, där tre gator korsar varandra räknade jag till 48 trafikkonstaplar. Annars är nästan varje gathörn, såväl i New York som i Detroit och Washington försedda med rödgulgröna helautomatiska signalanordningar dygnet om.

På brandvagnarna kände jag mig något så när säker på grund av deras storlek, som vid en eventuell hopkörning borde kvadda varje motstånd, men när jag åkte i den täckta chefsvagnen med 60 kilometers fart, över trottoarer där så behövdes, på fel sida om spår-vagnarna och mot den röda trafiksignalen, blint litande på att våra signaler skulle höras, ja, då måste jag erkänna, att jag satt med hjärtat i halsgropen och var glad, när färden var slut, i all synnerhet som jag stundom tyckte det var onödigt med den höga farten och sirenerna, när vi skulle fara och äta lunch eller dricka ett glas öl på en "speakeasy"!

Vad trafiken i övrigt angår, är den synnerligen välordnad, och även den, som inte åker brandbil,

kan komma ganska fort fram. I Washington såg jag ett utmärkt system för automatisk signalering. På alla huvudgatorna var signalsystemet ordnat så, att det gröna ljuset kom succesivt utefter hela gatan, beräknat efter avståndet från föregående tvärgata och med tanke på en trafikhastighet av 45 km./tim. På så sätt kunde man köra hela gatan utefter utan att behöva stanna. Men det låter sig lättare göra också, där kvarteren såsom i New York och Washington äro lika stora och rektangulära.

En av de mest imponerande företeelserna i New York är utan tvivel den enorma Hollandtunneln mellan New York och New Jersey. Den är tre kilometer lång och har två körbanor i varje riktning. Denna tunnel har sin egen brandkår på 40 man, 2 brandvagnar, 2 bärgningsbilar och 1 ambulans. Det behövs också, ty på en 10-dagars period hade följande händelser inträffat i tunneln: 400 tusen fordon hade åkt igenom, 4 eldsvådor och 12 kollisioner hade inträffat, 4 människor blivit sårade och 1 dödad. Det kan därjämte vara av intresse att höra, att tunneln 1927, då den togs i bruk, beräknades för en kapacitet på 46 tusen fordon pr dag med en hastighet av 45 km./tim., men att man redan 1931 fick lov att höja hastigheten till 60 km./tim., enär vissa dagar över 60 tusen fordon ville igenom. Ventilering av en sådan tunnel, där massor av mer eller mindre illaluktande fordon rusa igenom, är givetvis en svår sak, men har här lösts på ett glänsande sätt. Fyra ventiltorn omkring 35 m. höga med vardera 10 jättefläktar kunna på 1 1/2 min. förnya luften i tunneln, vilket gör en kapacitet på omkring 1 million m.³ pr minut. För fläktarna åtgå 6,000 hästkrafter eller ungefär vad en medelstor svensk stad använder. Mätning av koloxidhalten göres på elektrisk väg på 60

Hollandtunneln.

olika ställen i tunneln och avläses på en central vaktstation.

Av stort intresse var att se film-lagren och filmlaboratorierna i New York. Den Nyaste är Fox Film Corporation, där man för närvarande framkallar 10 svenska mil om dagen, och ändå kan denna siffra vid behov fördubblas. Från det den fotografiska filmen insattes, och till dess den framkommer torkad och färdig för avsynning, åtgå endast 58 minuter. Ingen film bäres från en lokal till en annan, utan all transport i huset sker i slutna trummor.

Vad röntgenfilmen angår fastställdes, efter den svåra filmeldsvådan i sjukhuset i Cleveland, där hundratals människor omkommo, den 1. september 1929 en lag, som förbjuder all brännbar röntgenfilm, och efter 1932 års utgång får icke ens den gamla brännbara filmen finnas kvar i sjukhusens föråd.

De stora hotellen i New York äro mycket imponerande. De äro ofta inrymda i skyskraper upp till 50 våningar och hava ända till 2,000 rum. För gästernas säkerhet till liv och lem är väl sörjt. Sålunda har varje större hotell sin egen brandkår i miniatyr, fördelad inom hela hotellet. Alarmanordningarna, som kunna sättas i gång så-

väl från portierlogen som från olika platser i korridorerna, slå med starka enslagsklockor en code, som samtidigt anger platsen, från vilken alarmet kommit. Den del av betjäningen, som är särskilt övad, kan då omedelbart begiva sig till ort och ställe utan att behöva fråga sig för hos portieren. På eldstället ha de blott att taga de flyttbara kemiska apparaterna eller de fasta slangarna, som finnas i varje korridor. Detta system är också nödvändigt med hänsyn till hotellens stora portioner.

Och så till slut några belysande siffror, som framgå av senaste årsberättelse från jättestadens brandkår. Under förra året byggdes 11 nya brandstationer, och nyanskaffning av materiel gick till 2 millioner kronor. Brandskadorna gingo löst på 90 millioner kronor, och vid släckning av dessa eldsvådar användes 300 tusen ton vatten. Vattenätgången för New York är även utan brandkårens hjälp enorm, nämligen omkring 4 millioner ton pr dag, vilket gör 500 liter pr person. Tack vare brandkårens effektivitet hejdades 92 % av alla eldsvådar, innan de hunnit breda ut sig, men likväl fingo 116 personer sätta livet till genom brand.

Andreas Grill.

RIKSFÖRBUNDET.

Nyanmälda kårer.

- C. Alunda.
- G. Ryssby.
- I. Klinte.
- K. Kyrkhult.
- M. Svensköp.
- N. Oskarsströms Sulphite Min.
A.-B.
- O. Gravarne.
Lysekil.
Mölnadal.
Norum.
Partille.
Strömstad.
Uddevalla.
- X. Hamrånge.
Årsunda.

Förbundsmötet 1934.

Centralstyrelsen har å sammanträde den 16 mars beslutat förlägga förbundsmötet till Örebro under den 9 och 10 nästkommande juni. I samband med förbundsmötet kommer den 7 och 8 juni ett konsulentmöte att äga rum. Centralstyrelsen vill härmed uppmana herrar brandchefer att söka erhålla kommunalt eller annat bidrag för bevisande av förbundsmötet.

Firmor,

som önska utställa brandmateriel vid förbundsmötet i Örebro den 9 och 10 instundande juni uppmanas härom göra anmälan till Överbrandmästare A. Swensson, Brandstationen, Örebro före den 25 maj.

Dagordningen under Riksförbundets årsmöte har fått nedanstående sammansättning och meddelas även genom bilagda kort.

Dagordning.

Lördagen den 9. juni.

Kl. 2 e. m. Årsmöte (Lokal: Rikssalen å Örebro slott).

Förbundsangelägenheter:

1. Val av två justeringsmän att jämte ordföranden justera mötets protokoll.

2. Redogörelse för verksamheten 1933. Kl. 3 e. m. Mötets offentliga del öppnas av ordföranden.
3. Revisionsberättelse för 1933 samt beslut med anledning därav. Föredrag:
Vatten för eldsläckning (Kapten Erik Gillner).
I vad mån tillgodogöra sig brandkärerna den moderna tekniken (Civilingenjör Uno Arild). Meddelanden från arbetskommissionen.
4. Val av 4 ledamöter och 2 suppleanter i Centralstyrelsen. I tur att avgå äro landshövding W. Murray, överstelöjtnant R. Stridbeck och rektor G. Eliasson. Styrelseledamoten, häradsskrivare A. Hwasser har avlidit. Av suppleanterna äro brandkonsulent C. Landström och brandchef W. Odell i tur att avgå.
5. Val av två revisorer och två revisorssuppleanter för granskning av nästkommande kalenderårs räkenskaper. Kl. 6 e. m. Beseende av utställd brand- och rökskyddsmateriel å brandstationen.
6. Beslut ang. medlemsavgifter för nästkommande år. Kl. 7,30 e. m. Gemensam måltid å Strömparterren.
7. Övriga ärenden.

Söndagen den 10. juni.

Ärenden, som önskas behandlade vid årsmötet, skola vara inkomna till Centralstyrelsens expedition, Styrmansgatan 1, Stockholm senast den 26. maj. Röstberättigade äro: Centralstyrelsens ledamöter, tvenne utsedda ombud från varje i Riksförbundets verksamhet deltagande brandkårsförbunds styrelse (brandkårsrets styrelse), ett härtill utsett ombud jämte brandchefen från varje till Riksförbundet ansluten brandkår, högst ett härtill utsett ombud från varje riksförbundet anslagsgivande försäkringsbolag eller sammanslutning, samt Riksförbundets personliga medlemmar.

- Kl. 9 f. m. Beseende av utställd brand- och rökskyddsmateriel.
- Kl. 10 f. m. Förevisning av Riksförbundets propagandafilm å biografen Palladium.
- Kl. 11 f. m.—12 m. Uppehåll för måltid.
- Kl. 12 m. Avresa för besök i Fjuggesta och Kumla.

Särskilda bestämmelser.

- Möteslokal: Rikssalen å Örebro slott.
- Klädsel: Resdräkt.
- Riksförbundets broschyrer och utbildningsreglemente för brandkärer tillhandahållas.
- Riksförbundets medlemsmärke tillhandahållas. Pris kr. 1:25 pr st.
- Eventuella ändringar och tillägg i dagordningen tillkännagivas å möteslokalen.
- Ytterligare upplysningar lämnas från Centralstyrelsens expedition, Styrmansgatan 1, Stockholm. Tel. 606308.

Låt BRANDKÅRSTIDSKRIFT

cirkulera bland

brandkårens medlemmar!

Redogörelse

över

Svenska Brandkårens Riksförbunds verksamhet 1933.

Svenska Brandkårens Riksförbund kan alltjämt glädja sig åt stort intresse såväl från brandkårer som från myndigheter och brandförsäkringsinrättningar samt enskilda.

Propagandaarbete har bedrivits i de län, där ännu icke brandkårsförbund bildats, och har under året detta arbete resulterat uti ett nytt förbund, nämligen Uppsala läns Brandkårsförbund. Såsom resultat av 1933 års propagandaarbete torde under 1934 ett par brandkårsförbund komma att organiseras.

En betydande hjälp i sin upplysningsverksamhet har förbundet haft i sin under året färdigställda film, vilken visats på ett flertal ställen i landet. Filmen har överallt mottagits med stort intresse, vilket, såsom det framhållits, är lätt forståeligt i betraktande av "dess förstklassiga egenskaper".

Under året har Riksförbundets första årsbok utgivits innehållande dels fackartiklar, dels data rörande de samhällen, där respektive brandkårer hava sin verksamhet förlagd samt dels redogörelse för samhällenas brandväsende.

Förbundet har i år liksom föregående år mottagit ett stort antal hänvändelser och uppdrag, vilka avsett ordnande av brandväsende för samhällen och kommuner, uppriktande av brandordningar och utredningar i frågor rörande försäkring för brandkårer.

Sekreteraren har vid länsförbundens årsmöten hållit föredrag, dels om nyheter på brandmaterielområdet dels om eldsläckning och dithörande frågor m. m.

1933 års förbundsmöte försiggick i Uppsala under synnerligen livlig anslutning den 19 och 20 augusti. Redogörelse härför har inlutit i förbundets tidskrift.

Centralstyrelsen har under året hållit två sammanträden. Denna styrelse har utgjorts av:

Landshövding N. Edén, ordf.

" J. Nilsson, v. ordf.

" C. Malmroth (till

den 19 aug.)

Landshövding W. Murray

Direktör P. Tollin

" G. Bylund, kassaförvalt.

Överstelöjtnant R. Stridbeck

Rektor G. Eliasson.

Häradsskrivare A. Hwasser

Direktör W. Graneli (efter den 19 aug.)

Suppleanter:

F. v. Brandchef N. Ohlsson

Brandkonsulent C. Landström

Brandchef W. Odell

Kapten F. W. Kylberg

Ryttmästare A. Haeggström

Direktör W. Graneli (till den 19 aug.)

Överstelöjtnant H. Forssman (efter den 19 augusti.)

Sekreterare och föreståndare för Centralstyrelsens expedition:

Kapten Erik Gillner.

Följande personer hava under året såsom brandkonsulenter varit Riksförbundet behjälpliga i dess upplysningsarbete:

Kapten Erik Gillner, Stockholm.

„ F. W. Kylberg, Wattholma.

Brandchef E. Wallnerström, Uppsala.

Brandchef M. Ejdervik, Katrineholm.

F. d. v. Brandchef J. M. Wahlström, Linköping.

v. Brandchef P. Lundgren, Jönköping och sedermera Borås.

v. Brandchef H. Rosencrantz, Jönköping.

Överstelöjtnant H. Forssman, Växjö.

Brandchef A. R. Florin, Kalmar.

F. d. v. Brandchef N. Ohlsson, Malmö.

Brandchef W. Odell, Halmstad.

Brandchef C. Hallin, Trollhättan.

v. Brandchef S. Hultman, Skövde.

Överbrandmästare A. W. Svensson, Örebro.

Brandchef O. Clarholm, Västerås.

Brandkonsulent C. Landström, Falun.

Brandmästare R. J. Panniér, Söderhamn.

Brandförförman A. R. Berg, Östersund.

Brandchef B. G. L. Björn, Umeå.

Styrelsen har haft tillfredställelsen att för förtjänstfullt arbete inom Brandskyddsväsendet utdela följande belöningar:

Riksförbundets medalj i silver till: v. Brandchef W. Nilsson, Trollhättan.

Förste maskinist C. O. Bengtsson, Trollhättan.

Förman G. E. Broman, Trollhättan.

Maskinist K. F. Norell, Insjön.

Brandchef C. Ahrling, Arlöv.

Brandchef C. N. Tornberg, Bjärnum.

v. Brandchef M. Olandersson, Bjärnum.

Brandchef E. G. Lundholm, Strömsund.

v. Brandchef J. V. Färnlöf, Strömsund.

Brandmästare S. O. H. Roos, Strömsund.

Riksförbundets medalj i brons till: v. Brandchef C. Persson, Andarum.

Brandman A. Malmberg, Hjulsbro.

„ V. Johansson, Hjulsbro.

„ S. Nilsson, Bjärnum.

„ A. Karlsson, Arlöv.

„ A. Gleisner, Arlöv.

„ E. Cervin, Lerum.

„ A. Carlsson, Lerum.

„ O. Lind, Alingsås.

„ C. Andersson, Alingsås.

„ E. Stark, Trollhättan.

„ J. Wendel, Kävlinge.

Länsförbunden.

Sedan under året länsförbund bildats i Uppsala län finnas för närvarande länsförbund i verksamhet i 16 län. Instruktionskurser hava varit anordnade av Kronobergs läns brandkårsförbund, Kalmar läns brandkårsförbund, Hallands läns brandkårsförbund, Älvsborgs läns brandkårsförbund, Örebro läns brandkårsförbund, Gävleborgs läns brandkårsförbund; dessutom har Skanska brandkårsförbundet vid Malmö stads brandkår anordnat en 8 dagars utbildningskurs för brandbefäl och brandmän.

Kårererna.

Antalet anslutna kårer uppgår, när denna redogörelse avfattas (den 9 mars 1934) till 790. Under året 1933 hava 60 kårer tillkommit.

Konsulentverksamheten.

Även under 1933 har i samband med förbundsmötet hallits ett konsulentmöte den 17 och 18 augusti, varvid förekom föredrag — Den moderna motorsprutan, Betydelsen av snabb brandalarm- och diskussioner. 14 konsulenter voro närvarande.

Av Riksförbundets konsulenter hava utförts inspektioner och lämnats råd vid sammanlagt 538 besök hos till förbundet anslutna kårer.

Arbetskommissionen.

Arbetskommissionen har under året utsänt ett flertal meddelanden rörande olika slag av brandmateriel. Kommissionens verksamhet har under året varit inriktad bl. a. på att följa skumsläckningens utveckling.

Riksförbundets ekonomi.

Beträffande densamma hänvisas till bilagd redogörelse från förbundets kassaförvaltare. Förbundet har hos Kungl. Maj:t anhållit om ett statsanslag för budgetåret 1934/35 å kr. 2,000:—, vilken anhållan emellertid icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Frågan

har för Riksdagen framförts genom enskild motion.

Tidskriften.

Förbundets offentliga organ, Brandkärstidskrift, har under året utkommit med 9 nummer.

Genom expeditionen har utbyte av tidskrifter skett med Svenska Brandskyddsföreningen, Svenska Stadsförbundet, Svenska Landskommunernas förbund, Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund, Sveriges Skorstensfejareförening, Gjallarhornet, Assurans, Djurvännernas tidning samt Dansk Brandvaern Komité, Dansk Brandvaern Forening, Norsk Brandvern Forening, Brandskyddsföreningen i Finland, Estniska Brandkårsförbundet, Polska Brandkårsförbundet, Feuerwehr-Verbands-Zeitung, Berlin, och Der Brandschutz, Wien.

Stockholm den 16 mars 1934.

Nils Edén.

Ordf.

Erik Gillner.

Tablå över Svenska Brandkårernas Riksförbunds ekonomiska ställning den 31 december 1933.

Ingående balansräkning den 1 januari 1933.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Kassa	0:—	Balanserade medel	9,652:99
Inventarier	0:—	Brandverkets gåvofond	25,000:—
Böcker (1,860:50)	0:—	Arvoden till konsulenter	787:45
Utbildningsreglem. (270:—)	0:—	Propagandafilmen	8,700:—
Bankräkningar	42,053:07	Utbildningsreglementet	753:63
Tidskriften	2,500:—	Instruktionskurser	136:—
Kåravgifter	300:—		
Anslag	177:—		
	<hr/>		<hr/>
	Kronor 45,030:07		Kronor 45,030:07

Vinst- och förlusträkning den 31 december 1933.

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Arvoden och reseersättningar till styrelsen och revisorerna	1,581:55	Anslag	12,629:—
sekreteraren	1,818:70	Medlemsavgifter	310:—
sekreterarens lön..	6,000:—	Kåravgifter	6,850:—
arbetskommissionen	116:08	Räntor	1,433:18
konsulenter	1,828:10	Utbildningsreglementet	358:—
konsul. för nya kårer	520:—	Av balanserade medel (årets underskott)	1,066:78
	<hr/>		<hr/>
Porton, telefoner, frakter	846:05		
Kostnad för kassaexpedition..	500:—		
Övriga expeditjonskostnader ..	796:05		
Trycksaker, skrivmateriel m.m.	222:02		
Diverse utgifter	945:15		
Tidskriften	2,882:81		
Instruktionskurser	1,500:—		
Propagandafilmen	2,000:—		
Årsboken	1,090:45		
	<hr/>		<hr/>
	Kronor 22,646:96		Kronor 22,646:96

Utgående balansräkning den 31 december 1933.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Kassa	0:—	Balanserade medel	8,586:21
Inventarier	0:—	Brandverkets gåvofond	25,000:—
Böcker (1,582:—)	0:—	Utbildningsreglementet	265:63
Utbildningsreglem. (200:—)	0:—		
Propagandafilmen	0:—		
Bankräkningar	31,051:84		
Tidskriften	2,500:—		
Årsboken (1,675:—)	300:—		
	<hr/>		<hr/>
	Kronor 33,851:84		Kronor 33,851:84

Stockholm den 16 mars 1934.

G. BYLUND,
Kassaförvaltare.

Revisionsberättelse.

Undertecknad, som utsetts att granska Svenska Brandkårens Riksförbunds räkenskaper för år 1933, får härmed avgiva följande berättelse.

Räkenskaperna äro förda med största noggrannhet, fullständigt verifierade och i allt överensstämmande med däröver upprättad vinst- och förlust- samt utgående balansräkning.

Jag har tagit del av centralstyrelsens protokoll och har däremot intet att erinra.

Då revisionen i övrigt ej givit skäl till anmärkning, får jag tillstyrka full ansvarsfrihet åt såväl räkenskapsförare som styrelse för den tid räkenskaperna omfatta.

Christinehof pr Lövestad den 5 april 1934.

F R. L A R S S O N.

Uti ovanstående revisionsberättelse instämmer undertecknad till alla delar.

Falun den 17 april 1934.

S V E N G O T T L I E B S S O N.

Inkomst- och utgiftsstat för år 1934 för Svenska Brandkårens Riksförbund.

Balanserade medel *	8,500:—		
<i>Egna inkomster:</i>			
Brandkårsavgifter, enskilda medlemsavgifter, försäljning av utbildningsreglementet och diverse inkomster	8,600:—	Avlöning till sekreteraren	6,000:—
Avkastning från Brandverkets gåvofond	900:—	Övriga utgifter för expedition och kassa, kostnader för konsul- ent utan distrikt, för propa- ganda och samarbete med Brandskyddsföreningen och andra korporationer, ävensom styrelsens och sekreterarens reseersättningar m. m.	8,000:—
<i>Bidrag:</i>		Arbetskommissionen	600:—
Statsanslag	2,000:—	Tidskriften	3,300:—
Bidrag från brandförsäkrings- inrättningar	12,600:—	Konsulentverksamheten:	
Dessutom lokala bolags bidrag till läns- eller provinsbrand- kårsförbund, som beräknats motsvara kronor 34,000:—.		a) konsulentmöte..	2,400:—
		Till konsulenter för nya karer..	500:—
		Bidrag till lokala instrukt.-kurser	<u>1,500:—</u>
			4,400:—
		b) I övrigt	36,000:—
		varav för den av lokala brand- kårsförbund ö- vertagna konsu- lentverksamhe- ten avgår beräk- nade	<u>34,000:—</u>
			2,000:—
		Balanserade medel *	<u>8,300:—</u>
Kronor 32,600:—			Kronor 32,600:—

*) Då förbundets inkomster till övervägande del bestå av bidrag, vilka i regel ej inflyta förrän under årets senare hälft, måste vid bokslutet härefter anpassad del av de inflytande medlen alltid balanseras för att säkerställa verksamhetens jämna förlopp under första halvåret.

NOTISER

Bensollastad bil i brand vid Nyköping.

Omkring 5,000 liter bensol brunno den 6 april på stora landsvägen vid Olstorp, strax norr om Nyköping, där en lastbil fattat eld. Elden hade uppkommit på ett mycket säreget sätt. Självantändning hade uppstått i ett av lastbilens sex hjul, och härvid exploderade de 11 bensolfat med vilka bilen var lastad. Skenet från jättebrasan syntes på flera mils avstånd.

Bilen, M 15035, tillhörde A.-B. Esperöds exportslakteri i Esperöd i Tomelilla, och den var på väg från Stockholm, där den hade avlämnat slakteriprodukter och i stället hämtat bensol. På vägen från Stockholm hade en ring punkterat, och av den friktion, som uppstod när ringen gick lufttom hade överhettning och antändning uppkommit. Så fort bilens förare och dennes kamrat märkte missödet stannade de bilen och skyndade sig att skruva loss hjulet. De observerade ej då någon eld men när de skulle ta bort hjulet slog en eldslåga ut ur gummiringen och antände den nedhängande presenningen. På lastflaket funnos även några lådor med träull, och till dessa spred sig elden. När männen märkte detta insågo de att det inte gick att avvärja olyckan, varför de skyndade från platsen.

En kort stund därpå började bensolfaten att explodera. Den ena detonationen efter den andra hördes, och de demolerade järnfaten kastades långa stycken från platsen, samtidigt som ett enda jättebål uppstod runt omkring bilen. Ett av faten kastades till en halmstack som låg invid en uthuslänga till Olstorps gård. Halmstacken började brinna, och faran för gården var överhängande. Tack vare att vinden låg från gården och ett raskt ingripande från tillskyndande personer kunde man dock hindra att byggnaderna fattade eld.

Färs och Frosta nya brandförsäkringsförening

har haft sammanträde i Eslöv under ordförandeskap av fabrikör J. Persson, Sjöbo. Därvid tillerkändes såsom ersättning för släckningshjälp samt belöning för rådhighet vid eldsvåda Vollsjö frivilliga brandkår 250 kr., Bjärsjölagårds frivilliga brandkår 100 kr., Esperöds frivilliga brandkår 135 kr., Löberöds frivilliga brandkår 300 kr., Önneköps frivilliga brandkår 125 kr. och Edith Håkansson, Önneköp, 100 kr. Nämnden beslöt vidare utdela smärre belöningar för ett sammanlagt belopp av 190 kr.

Klamby byamän beviljades 120 kr. såsom bidrag till kostnaderna för en anlagd brandbrunn och Pärups byamän 110 kr. för anläggning av en dylik.

Tidskriften utkommer med 9 nummer årligen.

Årsprenumerations sker direkt hos Centralstyrelsens Expedition, Styrningsgatan 1, Stockholm. Prenumerationspriset är 4: — kr. för enskilda exemplar och 2: — kr. pr ex., då minst 5 ex. samtidigt rekvireras.

Annonseriserna pr gång äro:

Första eller sista annonsidorna — efter överenskommelse.

Helsida	60 kr.		Kvartsida	15 kr.
Halvsida	30 "		Åttondelssida	8 "

Vid annonsering minst 4 ggr lämnas 15 % rabatt.

Eftertryck ur tidskriften medges endast om källan angives.